

ECONOMISCHE GROEI EN ONDERNEMERSCHAP

De economische groei (aantal starters t.o.v. aantal faillissementen) ligt lager aan de kust dan in Vlaanderen. Er zijn relatief meer faillissementen dan starters in de kustzone. Tussen de kust en het hinterland merken we voor deze indicator weinig significante verschillen op. De plotse heropleving in 2003 kan verschillende oorzaken hebben en moet dan ook met grote omzichtigheid geïnterpreteerd.

→ WAAROM DEZE INDICATOR?

In een open economie als de Vlaamse, blijkt dat de graad van ondernemerschap gedreven wordt door veranderingen in de globale economie en het flankerend kader dat de overheid bepaalt. Dit is niet anders voor de kust. Een ondersteunend klimaat voor ondernemingen is nuttig voor het starten en beëindigen, de overname, de bloei en het voortbestaan van ondernemingen. In de context van duurzame ontwikkeling, wordt gestreefd naar een kwalitatieve economische uitbouw met aandacht voor innovatie, sociale en ecologische aspecten. Veel oprichtingen van nieuwe bedrijven die maar een korte levensduur hebben en vroege faillissementen, getuigen wellicht van een geringe duurzaamheid.

→ WAT ZEGT DEZE INDICATOR?

De indicator wordt gedefinieerd als de verhouding tussen het aantal gestarte ondernemingen (zelfstandigen + KMO's) en het aantal gefailleerde ondernemingen.

→ WAT ZIJN DE RESULTATEN?

Globaal beschouwd evolueert de indicator voor de kustzone gelijklopend (met uitzondering voor 2003) met de situatie in Vlaanderen. Maar de situatie in de kustzone is ongunstiger door een constant lagere verhouding. Er zijn dus relatief meer faillissementen dan starters in de kustzone. Tussen de kust en het hinterland zijn voor deze indicator weinig significante verschillen op te merken.

Opvallend is dat, ondanks de economische groei, de indicator in 1999 al een negatieve trend vertoonde. De algemeen dalende economische conjunctuur van 2000 tot 2002 weerspiegelt zich voor deze indicator in een ongeveer stagnerende trend. Voor Vlaanderen betekende dit dat er elk jaar ongeveer evenveel ondernemingen werden opgestart als er failliet gingen, terwijl het saldo voor de kustzone telkens negatief was. De economische heropleving in 2003 tekent zich duidelijk af voor de kustzone. Voor het eerst liggen daardoor de waarden in de kustzone hoger dan in Vlaanderen. De sterke stijging tussen 2002 en 2003 voor de kustzone is te danken aan een sterke daling van het aantal faillissementen (- 14 %) en een lichte toename van het aantal startende ondernemingen (+ 5 %).

Een mogelijke verklaring is dat enerzijds de economische heropleving zich sterker manifesteert aan de kust dan gemiddeld in het land. Het kan ook zijn dat de kustzone de voorbije jaren een achterstand heeft opgelopen en nu aan een inhaalbeweging bezig is.

Aangezien dit zich nog maar voor één jaar manifesteert, blijft een bevestiging noodzakelijk voor 2004 en 2005 om de juiste conclusies te kunnen trekken. Bovendien moet opgemerkt worden dat sedert 1 juli 2003 ook de niet-btw-plichtige vennootschappen en eenmanszaken of vennootschappen in andere rechtsvormen in de statistieken van het aantal starters worden opgenomen. Bij de vergelijking van de cijfers tussen 2002 en 2003 is dus de grootst mogelijke omzichtigheid geboden.

De minder gunstige situatie voor de kustzone in vergelijking met Vlaanderen zou voor een deel verklaard kunnen worden door de aard van de activiteiten. Bij de koplopers van de faillissementen behoort immers de horeca, die in het kustgebied sterker vertegenwoordigd is dan gemiddeld in Vlaanderen. Verdere analyses zouden meer informatie kunnen geven over welke activiteiten het precies gaat die aan de ene kant opgericht worden en aan de andere kant ophouden te bestaan, hoeveel tewerkstelling ermee gepaard gaat, alsook in welke omgeving deze gesitueerd zijn

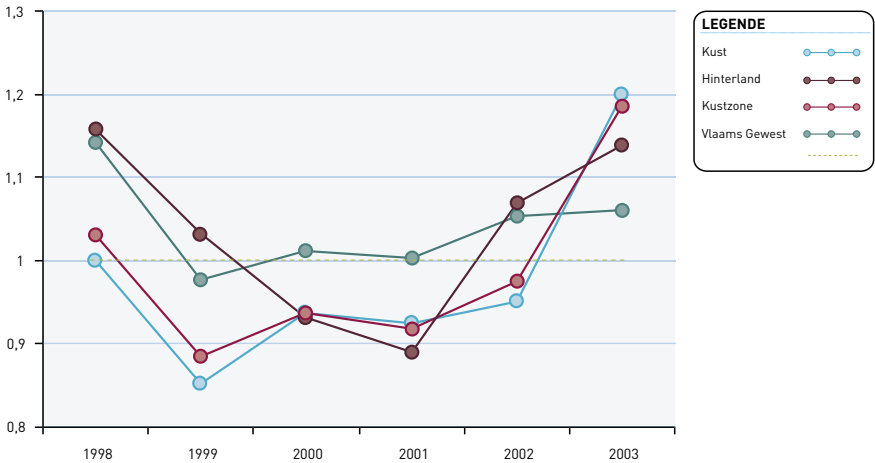
→ WAT VOOR DE TOEKOMST?

Een mogelijkheid om het ondernemerschap te bevorderen is het voeren van een ondersteunend beleid. Aanvullend kan de oprichting van bedrijven sterker gestimuleerd of ondersteund worden als ze aan bepaalde voorwaarden op het gebied van duurzame ontwikkeling voldoen. Voorbeelden zijn extra steunmaatregelen voor starters of groeiende ondernemingen als ze voldoen aan criteria in verband met vb. duurzaamheid, ecologie en maatschappelijk verantwoord ondernemen.

TREND

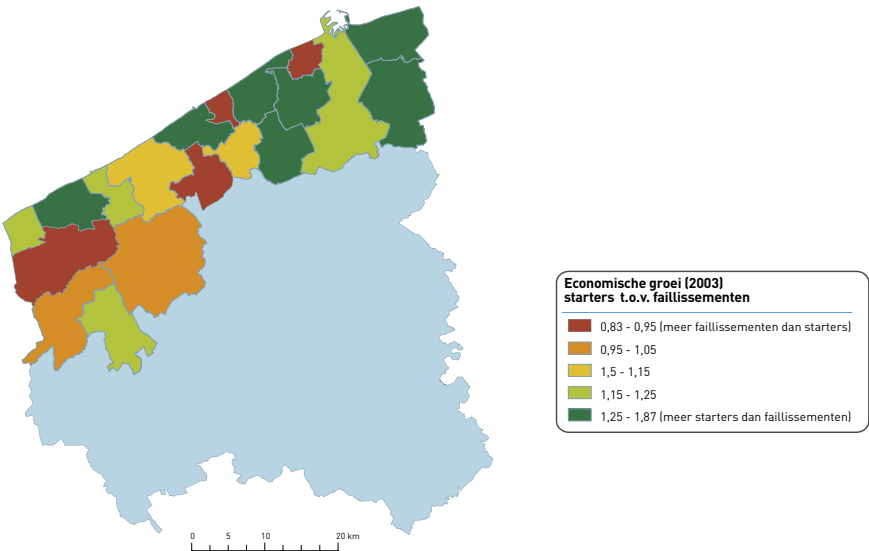
Auteur Lode Vanden Bussche
(Dienst Economie, Prov West-Vlaanderen)
Lector Sophie Manigart
(Accountancy en bedrijfsfinanciering, Ugent)

Grafiek 1 Evolutie van de verhouding van het aantal gestarte tegenover het aantal failliete ondernemingen, 1998-2003

Bron Ecodata (FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie), verwerking CP GBKG

Kaart 1 Verhouding van het aantal gestarte ondernemingen tegenover het aantal failliete ondernemingen per gemeente in 2003

Bron Ecodata (FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie), verwerking CP GBKG